

Kokousmuistio

25.4.2022

VN/16699/2021

VN/16699/2021-VM-28

Valtionavustustoiminnan kehittämis- ja digitalisointihanke

Kuntajaoston kokous 5/2022

Aika keskiviikko 24.5.2022 klo 9.00-11.00

Paikka TEAMS

Läsnä Jani Heikkinen VM puheenjohtaja
 Suvi Savolainen VM, paikalla 9.33 alkaen varapuheenjohtaja
 Sami Salonen OKM, poissa
 Jussi Lind STM, poissa 10.02-10.38
 Tero Tyni VM
 Jaana Walldén VM, poissa
 Laura Saijonmaa YM
 Päivi Väisänen-Haapanen Suomen kuntaliitto
 Matti Mäkelä Turun kaupunki
 Mika Itänen Seinäjoen kaupunki
 Janne Airaksinen Lapinlahden kunta, paikalla 10.02 asti
 Riitta Pitkänen Pohjois-Pohjanmaan liitto
 Susanna Lammassaari Lapin aluehallintovirasto
 Ulla Suomela VM sihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 09.02.

2 Ilmoitusasiat

Todettiin tiedossa olevat poissaolot

3 Kokouksen esityslista

Hyväksyttiin 17.5.2022 päivätty esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

4 Edellisen kokouksen muistio

Hyväksyttiin edellisen kokouksen (6.4.2022, 4/2022) kokousmuistio.

5 Lausuntopalaute

Käytiin lävitse tullutta lausuntopalautetta sekä sen vaikutuksia kuntajaoston loppuraporttiin. Lausuntopyyntö lähetettiin lausuntopalveluiden kautta Manner-Suomen kunnille, kuntayhtymille ja valtionapuviranomaisille. Lausuntopyynnöstä tiedotettiin myös järjestökenttää. Lausuntopalautteen antoi 33 organisaatiota määräaikaan mennessä. Lausuntoja tuli eri kokoisilta kunnilta, kuntayhtymiltä, maakuntaliitoilta, ministeriöiltä ja virastoilta sekä muilta toimijoilta. Lisäksi JulkICT-osastolta tuli sisäinen lausunto, jonka palautteet käydään lävitse. Jaoston loppuraporttiluonnosta on esitelty myös valtioneuvoston kaupunkipolitiikkatiimille, josta saatiin myönteinen palaute.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
 00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
 Helsinki

29 516 001
 35 829 516 001

valtiovarainministerio@vm.fi

Lausuntopalautte oli myönteistä ja kuntajaoston ehdotuksia kannatettiin. Haasteet ja huolet liittyvät toimintamallin menettelyihin ja niihin liittyvää osaamiseen sekä resursointiin. Lausuntopalautteen perusteella tehtiin muutoksia kuntajaoston loppuraporttiin. Lausuntopalautteessa tuotiin esiin myös EU-rahoituksiin, valtionosuuksiin ja hyvinvointialueiden rahoituksiin liittyviä näkökohtia sekä menettelyitä, jotka eivät ole valtionavustushankkeen tai kuntajaoston tehtävälueen piirissä. Näitä huomioita ei myöskään viety loppuraporttiin.

Ohjauksen ja rahoituksen selkeyttä koskeva ehdotusta tiivistetään. Kirjataan näkyviin selkeästi, että avustuksia ei ole tarkoitettu lakisääteisten tehtävien hoitamiseen ja avustuksia ei tulisi käyttää keinoa lisätä kuntien tehtävien hoitoon kohdistuvaa ohjausta. Tarkistetaan VM/JulkiICT:n palaute kehittämisehdotukseen. Hyväksyttiin lausuntopalautteen perusteella tehdyt nostot. Täydennettiin hyvinvointialueiden ja kuntien avustustoimintaa koskevaa kehittämisehdotusta tullee lausuntopalautteella.

Heikossa taloudellisessa asemassa olevien kuntien avustuskäytänteitä oli lausuntopalautteessa kommentoitu laajemmasta näkökulmasta eli miten niiden avustaminen voidaan mahdollistaa. Kuntajaosto on omassa ehdotuksessaan rajautunut investointiavustuksiin. Päätettiin tiivistää johdantotekstiä investointien näkökulmaan. Lausuntopalautteen perusteella ei tehty muutoksia loppuraporttiin. Avustustoiminnan ajoittumiseen, vuosikelloon tuli runsaasti palautetta. Sen perusteella loppuraportissa korostettiin toimintamallin viitekehysmäisyyttä, avustustoiminnan suunnittelun aikajännettä sekä suunnittelua kokonaisuuden näkökulmasta. Raportissa olevaa aikajännettä koskevaa kuvaan muotoillaan uudelleen. Lisäksi määritellään mitä tarkoitetaan avustuskokonaisuudella. Korostetaan vielä suunnittelussa ennakoivaa näkökulmaa eli avustustoiminnalla tartutaan ennakkollisesti tuleviin haasteisiin.

Laajalaista ymmärrystä, tietoa ja kuulemista koskien tuotiin lausuntopalautteessa esiin osaamiseen ja resursointiin liittyviä huolia. Tiedon hyödyntäminen ja tiedolla johtamisen kehittäminen vaatii pidempää aikajännettä ja kyse on enemmän tavoitetilasta, johon päästään vaiheittain. Loppuraporttia on tarkennettu tällä näkökulmalla ja tekstiä tarkistetaan vielä. Pienten toimijoiden avustamista tehtiin lausuntopalautteen perusteella nostot haasteisiin nykyisten rahoitusmallien toimimattomuudesta sekä toimenpiteisiin ehdotus uusista osallistumisen muodoista.

Verkostojen osalta käytiin keskustelua siitä, mitä verkostoilla ymmärretään. Ne voidaan katsoa löyhäksi ja vapaaehtoisiksi yhteenliittymiksi, kun taas lausuntopalautteessa on ehkä tuotu esille muodollisempia rakenteita. Kohtaa täydennettiin myös tulleen lausuntopalautteen perusteella. Avustustoiminnan rooleihin lisättiin lausuntopalautteen perusteella ohjeistusta koordinoiva rooli sekä lisättiin täsmennys toimeenpanevan viranomaisen ja ministeriön välisestä työnjaosta.

Läpinäkyvään ja yhtenäiseen valtionavustustoimintaan ei tullut huomioon otettavaa palautetta. Luku säilytettiin ennallaan. Arvioinnin ja mittauksen periaatteisiin tehtiin lausuntopalautteen perusteella nostoja arvioinnin ulottamisesta valtioapuviranomaiseen, ulkopuolisen arvioitsijan roolista sekä innovatiivisia kokeiluja sisältävien hankkeiden arvioinnista. Tarkistetaan muotoilut ja poistetaan konditionaaliset muotoilut.

Keskusteltiin lausuntopalautteesta esiin tuodusta resursointihuolesta. Päätettiin, että johtopäätöslukuun lisätään teksti siitä, että nykyisestä resursseista (400 htv) ja niiden kohdentumisesta jakoprosessiin (80 %). Tavoitteena on siirtää painopistettä jakamisesta arviointiin ja suunnitteluun. Tulosten käytäntöön vietiin tehtiin lisäys kokeiluhankkeisiin liittyvästä juurruttamisesta.

6 Jaoston loppuraportti

Hyväksyttiin edellä olevilla muutoksilla kuntajaoston loppuraportti. Loppuraportti lähetetään julkaisutuotantoon viimeistään 27.5. Sen valmistumispäiväksi on asetettu 10.6., mutta tähän voi tulla viiveitä julkaisutuotannon ruuhkautumisen vuoksi. Kuntajaoston loppuraporttia esitellään 6.6. Kuntien digiviikolla digitalisaation näkökulmasta

7 VA hankkeen tilanne

Ei käsitelty

8 Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

9 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 11.00 ja totesi kuntajaoston työn päättyneen sekä kiitti kuntajaoston jäseniä ja asiantuntijasihteeriä tehdystä työstä.

Pöytäkirjan vakuudeksi,

Ulla Suomela, erityisasiantuntija, kuntajaoston sihteeri

Liitteet -

Jakelu Kuntajaoston jäsenet

Tiedoksi Ohjausryhmä
Hankeikkuna